

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Gotlands kommun

Registeranalys av lönefiler 2009

Mats Renborn

Jonas Eriksson

2009-06-11

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	SID
1. SAMMANFATTNING	2
2. UPPDRAG	3
3. RESULTAT AV GRANSKNINGEN.....	4
3.1 Finns orimliga belopp i lönefilen?	4
3.2 I vilken omfattning beviljas fasta lönetillägg?	5
3.3 I vilken omfattning beviljas avgångsvederlag.....	7
3.4 Hur stora är kostnaderna för bilersättning?	8
3.5 I vilken omfattning beviljas fyllnadslön?	9
3.6 Hur stora är övertidskostnaderna?	9
3.7 Övriga frågor	10

1. Sammanfattning

På uppdrag av revisorerna i Gotlands kommun har en registeranalys gjorts av lönefilen för april månads löneutbetalningar 2009. Jämförelser och analyser har gjorts med den granskning som gjordes för fem år sedan. Det totala antalet löneposterna i april uppgår till 48 776 st. och det totala nettobeloppet är 154,6 mkr.

Finns orimliga belopp i lönefilen?

Några orimliga belopp ingår inte i lönefilerna. Det största enskilda beloppet i april uppgår till 241 800 kr och utgörs av ett avgångsvederlag avseende en anställd som slutade i mars. Kontroll har gjorts om det finns dubbla månadslöneutbetalningar och inga avvikelser kan konstateras.

Vilken omfattning beviljas fasta lönetillägg?

Antalet lönetillägg i april uppgick till 396 st. vilket innebar kostnader på totalt 1020 tkr inkl PO. Socialförvaltningen har betalat ut flest lönetillägg med totalt 120 st. med en total kostnad för april med 133 tkr inkl PO. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har 104 lönetillägg och en kostnad med totalt 568 tkr inkl PO. Granskningen visar att det finns en anställd som erhållit 24 625 kr i lönetillägg inom Hälso- och sjukvården.

I vilken omfattning beviljas avgångsvederlag?

I april har ett avgångsvederlag betalats ut som ett engångsbelopp med 241 800 kr avseende en anställd inom Barn- och utbildningsförvaltningen. Antalet avgångsvederlag varierar över tiden och de totala kostnaderna för 2007 respektive 2008 uppgick till 5,8 mkr och 14,3 mkr.

Hur stora är kostnaderna för bilersättning?

De totala kostnaderna för bilersättning uppgår till 586 tkr och den högsta bilersättningen som utbetalats i april månad är till en arbetstagare som erhållit 7 551 kr.

Totalt 96 st transaktioner på totalt på 59 694 kr avseende bilersättning saknar datering. Enligt uppgift så är förklaringen till att datum saknas att dessa körjournaler har handlagts manuellt. Om körjournaler handläggs via självservice lön så sätts datum automatiskt. Enligt redovisningslagen skall samtliga ekonomiska transaktioner vara daterade.

Totalt tio transaktioner är äldre än ett år. Enligt kommunens regler ska bilersättning sökas senast 12 månader efter den aktuella perioden.

I vilken omfattning beviljas fyllnadslön?

De totala kostnaderna för fyllnadslön i april uppgår till 714 tkr. En anställd inom Barn- och utbildningsförvaltningen har erhållit fyllnadslön på 10 589 kr och en anställd på Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har erhållit 15 544 kr i fyllnadslön.

Hur stora är övertidskostnaderna?

De totala kostnaderna för enkel och kvalificerad övertid uppgår till 1 232 tkr inkl PO. Den största enskilda betalningen beträffande kvalificerad övertidsersättning uppgår till 12 713 kr och avser en anställd inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Den största enskilda betalningen beträffande enkel övertidsersättning uppgår till 14 139 kr och avser en anställd inom Barn- och utbildningsförvaltningen. Enligt direktiv från kommunstyrelsen ska övertid vara beordrat och restriktiva regler ska gälla.

Datering av löneposter

Granskningen visar att hela 2 529 löneposter på 2,3 mkr saknar datering, vilket inte är tillfredställande. Det finns flera förklaringar till att datum saknas för löneposterna. En förklaring är att datum inte registreras för samtliga manuella löneposter. En annan förklaring är personalsystemet inte medger att datum registreras vid den anställdes slutlön. Enligt redovisningslagen skall samtliga ekonomiska transaktioner vara daterade.

Bedömning av den interna kontrollen

Resultatet av granskningen visar att den interna kontrollen förbättrats vid en jämförelse med tidigare granskning 2005. Vi bedömer att den interna kontrollen i personalsystemet och lönerutinerna i *huvudsak* är tillräckliga.

2. Uppdrag

Genom registeranalys har Gotlands kommuns lönefil för april månad 2009 analyserats. Resultatet av analyserna kommer att jämföras med tidigare granskning från år 2004. Registeranalysen har omfattat följande revisionsfrågor:

Revisionsfråga: Är den interna kontrollen i personalsystemet och lönerutinerna tillräckliga?

Kontrollfrågor:

- Finns orimliga belopp i lönefilen?
- I vilken omfattning beviljas fasta lönetillägg?
- I vilken omfattning beviljas avgångsvederlag?
- Vilka är månadskostnaderna för bilersättning?
- I vilken omfattning beviljas fyllnadslön?
- Hur stora är övertidskostnaderna?

Utifrån registeranalysen kan bedömningar göras av löneredovisningens kvalitet. Jämförelser kommer att göras med den granskning som gjordes för fem år sedan.

3. Resultat av granskningen

3.1 Finns orimliga belopp i lönefilen?

Beloppen i lönefilen för april månad har analyserats genom registeranalys. Det totala antalet posterna uppgår till 48 776 st. och det totala bruttolönebeloppet är 154,6 mkr. I nedanstående tabell har belopp sorterats i olika intervaller uppdelat på antal poster och belopp.

Tabell nr 1: Lönetransaktioner april månad 2009

Beloppsintervall, kr	Antal poster April 2009	Belopp, tkr
100 000 -	2	345
90 001-100 000	0	0
80 001-90 000	0	0
70 001-80 000	2	146
60 001-70 000	23	1437
50 001-60 000	94	5213
40 001-50 000	66	2884
30 001-40 000	353	11936
20001-30000	2968	70311
10001-20000	3905	62440
0-10000	31156	31034
0> (negativa belopp)	10207	-31097
<i>Total</i>	<i>48776</i>	<i>154649</i>

Tabellen redovisar löneposter i olika intervaller och två av löneposterna överstiger 100 tkr. Om löneposterna sorteras och summeras per anställd så visar analysen att 16 anställda erhållit bruttolön överstigande 80 tkr.

Det totala bruttolönebeloppet för april uppgår till 154,6 mkr vilket kan jämföras med motsvarande månad år 2004 då det totala bruttolönebeloppet uppgick till 131,7 mkr.

Kommentar

Några orimliga belopp ingår inte i lönefilerna. Det största enskilda beloppet i april uppgår till 241 800 kr och utgörs av ett avgångsvederlag avseende en anställd som slutade i mars.

Kontroll har gjorts om det finns dubbla månadslöneutbetalningar. Totalt finns det 264 st. poster med samma namn och lönebelopp. Posterna har analyserats och det kan konstateras att förklaringar finns för samtliga. En förklaring är att de anställda har delade tjänster eller kostnader fördelas på två verksamheter.

3.2 I vilken omfattning beviljas fasta lönetillägg?

Lönetillägg kan beviljas för anställd som är chef inom Gotlands kommun eller som fått påtagligt nya eller ändrade arbetsuppgifter med ett större ansvar och svårighetsgrad. Beslut om lönetillägg fattas av förvaltningschef/avdelningschef på delegation av respektive nämnd/styrelse. En anställd kan ha flera lönetillägg vilka ska gå att särskilja i löneredovisningen. Det finns två lönearter för fasta lönetillägg varav löneart 326 är det vanligaste. I nedanstående tabell redovisas de fasta lönetilläggen för april månad.

Tabell nr 3: Fasta lönetillägg april månad 2009

Fast lönetillägg	Antal	Belopp, kr
Lönetillägg chef (löneart 325)	36	141 555
Lönetillägg tillfälliga arb.uppg. (löneart 326)	360	589 325
<i>Summa</i>	<i>396</i>	<i>730 880</i>

Antalet lönetillägg i april uppgick till 396 st. vilket innebar kostnader på totalt 730 tkr exkl. PO och 1020 tkr inkl PO. Det finns tre anställda som har både lönetillägg för chefsbefattning samt lönetillägg för tillfälliga arbetsuppgifter.

Vid granskningen år 2004 redovisades lönetilläggen på fyra lönearter och det kan konstateras att de var betydligt fler i antal samt dyrare.

Tabell nr 3: Fasta lönetillägg april månad 2004

Fast lönetillägg	Antal	Belopp, kr
Lönetillägg nr 1	502	1 023 654
Lönetillägg nr 2	23	33 766
Lönetillägg nr 3	50	64 971
Lönetillägg nr 4	15	19 585
<i>Summa</i>	<i>590</i>	<i>1 141 976</i>

De fasta lönetilläggen går också att sortera per förvaltning. I nedanstående tabell redovisas april månads lönetillägg räknat i antal per förvaltning samt redovisade kostnader.

Nämnd/Förvaltning	Lönetillägg Chefstillägg		Lönetillägg Andra arbuppgifter		Lönetillägg Totalt	
	Antal	Kostnad, tkr	Antal	Kostnad, tkr	Antal	Kostnad, tkr
Byggnadsnämnden	3	11	12	14	15	25
Tekniska förvaltning	2	6	13	21	15	27
Miljö- o hälsoskydd			2	1	2	1
Räddningstjänst	9	21	19	24	28	45
Kultur o fritid	5	7	3	2	8	9
Barn- o utbildn.förvaltn			63	69	63	69
Folkhögskolan			8	12	8	12
Socialförvaltningen	1	1	119	94	120	95
Hälso- och sjukvårdsförv	16	95	88	312	104	407
Ledningskontor			1	1	1	1
Serviceförvaltningen			24	31	24	31
Lövsta			8	8	8	8
<i>Total</i>	<i>36</i>	<i>141</i>	<i>360</i>	<i>589</i>	<i>396</i>	<i>730</i>

Kommentarer

Antalet lönetillägg har minskat betydligt från 590 st. år 2004 till 396 st. vilket även resulterat i minskade kostnader från 1 142 tkr till 730 tkr (exkl PO). Rutinerna för lönetillägg styrdes upp efter granskningen 2004, vilket uppenbarligen gett resultat.

Socialförvaltningen har betalat ut flest lönetillägg med totalt 120 st. och en total kostnad för april med 95 tkr (exkl PO). Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har 104 lönetillägg och en kostnad med totalt 407 tkr (exkl PO), vilket innebär att de har betydande kostnader.

Granskningen visar att det finns en anställd med totalt 24 625 kr i lönetillägg inom Hälso- och sjukvården. Den anställde har lönetillägg för chefsbefattning med 10 000 kr och lönetillägg för andra arbetsuppgifter med 14 625 kr.

Kontroll har skett av att dubbla lönetillägg inte förekommer. Inga avvikelser har konstaterats. Kontroll har även skett av att fasta lönetillägg inte utgår till personer som inte har månadslön. Analysen visade dessutom att det finns fyra anställda med lönetillägg men som inte har någon månadslön. Förklaringen till det var att de var deltidsanställda brandmän.

3.3 I vilken omfattning beviljas avgångsvederlag

Särskilda analyser har gjorts för kostnader avseende avgångsvederlag. Avgångsvederlag kan utbetalas ut som ett engångsbelopp eller spridas över flera utbetalningstillfällen. I april har endast ett avgångsvederlag betalats ut till en anställd inom Barn- och utbildningsförvaltningen och beloppet uppgick till 241 800 kr.

Vid en jämförelse med granskningen för fem år sedan så fanns det 16 st. avgångsvederlag i april till ett belopp på totalt 883 tkr.

Kommentarer

De totala kostnaderna avseende avgångsvederlag för april uppgår till 248 100 kr. Antalet avgångsvederlag varierar över tiden och de totala kostnaderna för 2007 respektive 2008 uppgick till 5,8 mkr och 14,3 mkr.

3.4 Hur stora är kostnaderna för bilersättning?

Kostnaderna för bilersättning har analyserats utifrån lönearterna 535 *Milersättning för egen bil, skattepliktig* och 731 *Milersättning för egen bil, ej skattepliktig*. Bilersättning utgår när arbetstagaren kör egen bil i tjänsten. Analysen redovisas i nedanstående tabell:

Tabell nr 3: Bilersättning april månad 2004 och 2009

Löneart	Antal Poster 2004	Belopp, kr 2004	Antal Poster 2009	Belopp, kr 2009
535 Milersättning för egen bil, skattepliktig	1325	248 880	2499	136 047
731 Milersättning för egen bil, ej skattepliktig	1364	522 673	2553	449 657
<i>Summa</i>	2689	771 553	5052	585 704

Kommentarer

De totala kostnaderna för bilersättning uppgår till 585 704 kr och den högsta bilersättningen som utbetalats i april månad är till en arbetstagare som erhållit 7 551 kr. Motsvarande kontroll 2004 visade på en betalning på 14 445 kr.

Totalt 96 st transaktioner på totalt på 59 694 kr avseende bilersättning saknar datering. Enligt uppgift så är förklaringen till att datum saknas att dessa körjournaler har handlagts manuellt. Om körjournaler handläggs via självservice lön så sätts datum automatiskt. Enligt redovisningslagen skall samtliga ekonomiska transaktioner vara daterade.

Totalt 135 st transaktioner på totalt 12 795 kr är äldre än 2009. Totalt tio transaktioner är äldre än ett år. Enligt kommunens regler ska bilersättning sökas senast 12 månader efter den aktuella perioden.

3.5 I vilken omfattning beviljas fyllnadslön?

Särskild analys har gjorts av kostnader för fyllnadslön. Fyllnadslön beviljas främst när deltidsanställda tillfälligt går upp i arbetstid p.g.a. frånvaro. I nedanstående tabell redovisas analysen av löneart 280 fyllnadslön.

Tabell nr 4: Fyllnadslön april månad 2004 och 2009

Löneart	Antal poster 2004	Belopp, kr 2004	Antal poster 2009	Belopp, kr 2009
280 fyllnadslön	702	881 672	477	511 364

De totala kostnaderna för fyllnadslön i april uppgår till 511 364 kr och om personalomkostnader inkluderas uppgår kostnaderna för fyllnadslön till 714 375 kr.

Kommentarer

En anställd inom Barn- och utbildningsförvaltningen har erhållit fyllnadslön på 10 589 kr. En anställd på Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har erhållit 15 544 kr i fyllnadslön. Vid granskningen år 2004 var den största enskilda fyllnadslönen 19 020 kr.

3.6 Hur stora är övertidskostnaderna?

Ersättning för övertid har analyserats utifrån lönearterna 281 *Enkel övertid* och 282 *Kvalificerad övertid*. I nedanstående tabell redovisas kostnader uppdelat på lönearter.

Tabell nr 5: Övertidskostnader april månad 2004 och 2009

Löneart	Antal poster 2004	Belopp, kr 2004	Antal poster 2009	Belopp, kr 2009
281 Enkel övertid	467	218 931	682	233 801
282 Kvalificerad övertid	453	645 888	569	648 363
<i>Summa</i>	<i>920</i>	<i>864 819</i>	<i>1251</i>	<i>882164</i>

Lönearterna 281 och 282 avser beordrad övertid som betalats ut i form av ersättning. Om PO inkluderas i övertidsersättningen blir den totala kostnaden 1 232 383 kr.

Kommentarer

Den största enskilda betalningen beträffande kvalificerad övertidsersättning uppgår till 12 713 kr och avser en anställd inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Motsvarande kontroll år 2004 visade att det största enskilda beloppet var 10 190 kr och avsåg en arbetstagare inom BUF.

Den största enskilda betalningen beträffande enkel övertidsersättning uppgår till 14 139 kr och avser en anställd inom Barn- och utbildningsförvaltningen. Vid motsvarande kontroll 2004 så var det största enskilda beloppet 9 819 kr och avsåg en anställd inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Enligt direktiv från kommunstyrelsen ska övertid vara beordrad och restriktiva regler ska gälla. Kostnaden för övertid i april uppgår till 1 232 tkr och på årsbasis innebär det c:a 15 mkr inkl. PO.

3.7 Övriga frågor

Den äldsta personen i lönefilen är född 1917 och utbetalningen till henne avser pension med 42 kr. Förklaringen är att hon erhåller livränta enligt gamla avtal från Visby stads tid. Pensionsutbetalningar hanteras normalt inte i personalsystemet utan av KPA.

Granskningen visar att hela 2 529 löneposter på 2,3 mkr saknar datering, vilket inte är tillfredställande. Det finns flera förklaringar till att datum saknas för löneposter. Vid manuella löneposter förekommer handhavandefel. En annan förklaring är att datum inte kan registreras vid den anställdes slutlön. Enligt redovisningslagen skall samtliga ekonomiska transaktioner vara daterade. Granskningen visar att det finns 32 löneposter som är äldre än ett år.

Löneartskatalogen innehåller 626 st lönearter. Granskningen visar att endast 219 st lönearter har använts i aprils löneutbetalning. Granskningen visar att samtliga använda lönearter finns upplagd i löneartskatalogen. Förklaringen till att löneartskatalogen är omfattande beror på att gamla lönearter måste ligga kvar av flera skäl.